

ty karmy i jej przygotowania stanowią 50-70% ceny uzyskiwanej za skóry. W hodowlach europejskich selekcja prowadzona była na wielkość zwierząt, np. masa ciała lisów fińskich wzrosła do 15-20 kg, a nawet więcej, podczas masa ciała lisów rosyjskich wynosi 7-9 kg. Natomiast wielkość miotu lisa polarnego rosyjskiego wynosi średnio 10, podczas gdy samica lisa w typie fińskim rodzi i odchowuje średnio 3 szczenięta. Drugi referat dotyczył badań z wykorzystaniem egzogennej melatoniny. Wykazano, że podanie egzogennej melatoniny przyspiesza dojrzewanie zimowej okrywy, powoduje zwiększenie gromadzenia tkanki tłuszczowej oraz wykorzystania energii z lipidów, co przyspiesza procesy adaptacyjne do zimy.

Sesję posterową poprowadził dr hab. Paweł Bielański z IZ-PIB w Krakowie. Łącznie zgłoszono 27 doniesień naukowych, dotyczących królików, sznyszyli, lisów i jenotów, przygotowanych przez pracowników naukowych Uniwersytetu Rolniczego i Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie, Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. **(Olga Szeleszczuk)**

## SEKCJA CHOWU I HODOWLI ZWIERZĄT AMATORSKICH I DZIKICH

LXXVIII Zjazd Naukowy PTZ w Krakowie był szóstym roboczym spotkaniem Sekcji. Sesję referatowo-posterową poprowadzili prof. dr hab. Leszek Drozd z UP w Lublinie i dr hab. Paweł Janiszewski prof. UWM w Olsztynie. Frekwencja na obradach dopisała. Na zgłoszonych 14 doniesień, 13 zostało przedstawionych przez zespoły autorów. Zaprezentowało się 6 ośrodków: Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Instytut Parazytologii Polskiej Akademii Nauk oraz Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu. Wszystkie prace prezentowane były w formie multimedialnej. Tematyka doniesień była jak zwykle różnorodna i dotyczyła głównie problematyki związanej z hodowlą psów, hodowlą fermowej danieli, wolverowej hodowli bażantów i innych gatunków ptactwa, funkcjonowania populacji zwierząt dzikich. Zaprezentowane zostały, między innymi, aktualne problemy w hodowli owczarka podhalańskiego (Joanna Kania-Gierdziewicz, Maciej Gierdziewicz, Bartłomiej Budzyński – „Analiza udziałów założycieli i przodków w populacji aktywnej owczarków podhalańskich hodowanych na terenie Podhala” oraz Joanna Kania-Gierdziewicz, Maciej Gierdziewicz, Bartłomiej Budzyński – „Linie męskie i żeńskie owczarków podhalańskich hodowanych na terenie Podhala”)

oraz badania na temat funkcjonowania stereotypów dotyczących psów w społeczeństwie polskim (Małgorzata Goleman, Leszek Drozd, Mirosław Karpiński, Piotr Czyżowski – „Syndrom czarnego psa jako przykład zmiany stereotypów dotyczących psów w społeczeństwie polskim”).

Hodowli bażantów ozdobnych dotyczyła praca zaprezentowana przez przedstawicieli Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (Karol Sepielak, Małgorzata Gumułka – „Rozród i odchów bażantów ozdobnych w chowie amatorskim”). Zespół pracowników naukowych z Olsztyna przedstawił trzy doniesienia poświęcone hodowli fermowej danieli (Dorota Witkowska, Janina Sowińska, Paweł Janiszewski, Marek Bogdaszewski, Andrzej Gugolek, Anna Wójcik – „Ocena bioaerolu powietrza budynku inwentarskiego podczas zimowego odchówu cieląt danieli”; Dorota Witkowska, Janina Sowińska, Paweł Janiszewski, Marek Bogdaszewski, Tomasz Mituniewicz – „Stężenie gazów cieplarnianych i amoniaku w budynku przeznaczonym do zimowego odchówu cieląt danieli”; Paweł Janiszewski, Marek Bogdaszewski, Dorota Witkowska, Dariusz Kulesza – „Behavior cieląt danieli fermowych utrzymywanych w pomieszczeniach inwentarskich podczas okresu zimowego”).

Zespoły autorów z Siedlec i Lublina przedstawiły trzy różnorodne prace: Katarzyna Andraszek, Ewa Wójcik, Dorota Banaszewska, Małgorzata Szostek, Magdalena Czubaszek – „Zastosowanie azotanu srebra w ocenie identyfikacji struktur plemnika ssaków”; Barbara Biesiada-Drzazga, Dorota Banaszewska, Anna Rojek – „Jakość jaj kur rasy araucana z chowu przyzagrodowego”; Aldona Gontarz, Katarzyna Andraszek, Magdalena Gryzińska, Dorota Banaszewska, Michał Potęga – „Różnicowanie morfologii plemników trutni na początku i końcu sezonu”.

Odchowu piskląt kuropatwy szarej dotyczyło doniesienie autorów z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach (Janusz Zbytek, Stanisław Kondracki, Elżbieta Bombik, Dorota Banaszewska – „Wyniki odchówu piskląt kuropatwy szarej (*Perdix perdix*) z zastosowaniem mieszanek przemysłowych dla indyków i kurcząt brojlerów”). Międzynarodowy, polsko-czeski zespół przedstawił pracę na temat wykorzystania konsumpcyjnego kaczki krzyżówki (Daria Murawska, Magdalena Zawacka, Paweł Janiszewski, Vladimir Hanzal i Danuta Michalik – „Charakterystyka kaczki krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) w aspekcie jej wykorzystania konsumpcyjnego”). Doniesienie dotyczące problematyki gospodarki wybranych populacji gatunków łownych zaprezentował zespół z Wrocławia (Tadeusz Orlański, Piotr Nowakowski – „Produkcyjność zwierząt łownych – saren, jeleni i dzików w środowisku gminy Chojnów (Dolny Śląsk)”).

Na zakończenie obrad padł wniosek o wystąpienie do Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego z propozycją zmiany nazwy Sekcji; nowa nazwa to: Sekcja Chowu i Hodowli Zwierząt Towarzystwa Zootechnicznego i Dzikich. Po dyskusji propozycja została jednomyślnie zaakceptowana. *Zmiana nazwy Sekcji została zaakceptowana przez Zarząd Główny PTZ na posiedzeniu 7 października 2013 r. (Leszek Drozd)*

# Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w kadencji 2010-2013

## DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

Zarząd Główny PTZ w kadencji 2010-2013 tworzyły następujące osoby:

• prezydium: prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk – prezes, prof. dr hab. Roman Niżnikowski – wiceprezes, prof. dr hab. Tomasz M.

Gruszecki – wiceprezes, dr hab. Jolanta Oprządek – skarbnik, prof. dr hab. Henryk Grodzki – zastępca skarbnika, prof. dr hab. Stanisław Kondracki – sekretarz;

• członkowie: prof. dr hab. Edward Pawlina, prof. dr hab. Anna Sawa; prof. dr hab. Anna Stachurska, prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski;

• zastępcy członków: prof. dr hab. Danuta Borkowska, prof. dr hab. Bronisław Borys;

• przewodniczący Kół: prof. dr hab. Sławomir Mroczkowski (Bydgoszcz), prof. dr hab. Jan Szarek (Kraków), prof. dr hab. Maria Osek (Siedlce), prof. dr hab. Piotr Ślósarz (Poznań), prof. dr hab. Anna Rekiel (Warszawa), prof. dr hab. Zbigniew Jaworski (Olsztyn), dr hab. Zofia Tarasewicz (Szczecin), dr hab. Anna Szymanowska (Lublin), dr hab. Wacław Łuczak (Wrocław).

Komisja Rewizyjna działała w składzie: prof. dr hab. Czesława Lipecka – przewodnicząca, prof. dr hab. Marian Brzozowski – zastępca przewodniczącej, dr Grzegorz Żak – sekretarz, prof. dr hab. Zbigniew Dorynek i prof. dr hab. Henryk Geringer – członko-

wie. Sąd Koleżeński: prof. dr hab. Maria Dymnicka – przewodnicząca, prof. dr hab. Tadeusz Szulc, prof. dr hab. Marek Wroński (zmarł w 2012 r.), prof. dr hab. Henryk Jasiorowski, prof. dr hab. Bogdan Szostak – członkowie.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 14 zebrań Prezydium i 13 zebrań Zarządu Głównego.

#### **Ważniejsze działania organizacyjne Zarządu Głównego:**

- w 2011 r. powołano w nowym składzie Radę Naukową i Komitet Redakcyjny „Roczników Naukowych PTZ”. W skład Rady Naukowej weszli: Roman Niżnikowski (przewodniczący), Josef Bulla, Leszek Drozd, Janusz Falkowski, Matthias Gauly, Piotr Guliński, Yaroslav Kyryliv, Michel de Rancourt i Ferdinand Ringdorfer, a Komitetu Redakcyjnego: Zygmunt Litwińczuk (redaktor naczelny), redaktorzy tematyczni: Joanna Barłowska, Maria Dymnicka, Tomasz M. Gruszecki, Zbigniew Jaworski, Stanisław Kondracki i Tomasz Szwaczkowski oraz redaktor statystyczny Tomasz Strabel;

- w ocenie czasopism naukowych opublikowanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2012 roku „Przegląd Hodowlany” uzyskał 4 pkt., a „Roczniki Naukowe PTZ” 5 pkt.;

- złożono do ministra rolnictwa odpowiednie wnioski i na tej podstawie 7 członków PTZ uzyskało w 2011 r. odznakę „Zasłużony dla rolnictwa”: prof. Alicja Dańczak, prof. Teresa Nałęcz-Tarwacka, prof. Sławomir Mroczkowski, prof. Adam Gut, prof. Andrzej Skrzydlewski, prof. Andrzej Rutkowski i mgr Antoni Rączka;

- z uwagi na brak dofinansowania (od roku 2011) przez MNiSW, zmieniono w marcu 2012 roku częstotliwość wydawania „Przeglądu Hodowlanego” z miesięcznika na dwumiesięcznik;

- podpisano umowę z Biurem Rachunkowym dotyczącą prowadzenia księgowości;

- przeprowadzono remont i doposażenie pomieszczeń Biura PTZ przy ul. Kaliskiej w Warszawie, i podjęto (za opłatą) firmie zewnętrznej część pomieszczeń biurowych;

- ze względu na konieczność wynajęcia części pomieszczeń biurowych, podjęto decyzję o likwidacji biblioteki PTZ (pozostały jedynie wydawnictwa ściśle związane z działalnością PTZ);

- rozpoczęto prace związane z organizacją zjazdu Europejskiej Federacji Zootechnicznej (EAAP) w Polsce w 2015 roku.

#### **Ważniejsze Uchwały organów statutowych:**

- na wniosek Komisji Rewizyjnej przyjęto sprawozdania merytoryczne i finansowe za rok 2010, 2011 i 2012;

- w celu poprawy sytuacji finansowej podjęto decyzję o jednorazowym przekazaniu 25% środków pieniężnych zgromadzonych w Kołach PTZ (wg stanu na 31 grudnia 2011 r.) na rzecz Zarządu Głównego;

- postanowiono, że za publikację artykułów naukowych w „Przeglądzie Hodowlanym” od autorów będzie pobierana opłata w wysokości 200 zł za artykuł (od numeru 2/2013);

- po zapoznaniu się z opiniami Członków Kapituły przyznano 14 Odznak Honorowych PTZ: dr Stefanowi Bertholdowi i prof. Tomaszowi Szwaczkowskiemu z Koła poznańskiego; prof. Kazimierzowi Kamienieckiemu i dr. hab. Markowi Sapule z Koła lubelskiego; prof. Eugeniuszowi Herbutowi, prof. Zygmuntovi Gilowi i prof. Janowi Szarkowi z Koła krakowskiego; prof. Henrykowi Grodzkiemu, prof. Edwardowi Dymnickiemu i mgr. Leszkowi Sobolewskiemu z Koła warszawskiego; prof. Tadeuszowi Szulcowi i prof. Edwardowi Pawlini z Koła wrocławskiego; prof. Zenonowi Bernackiemu z Koła bydgoskiego i prof. Zbigniewowi Jaworskiemu z Koła olsztyńskiego;

- zaopiniowano pozytywnie 2 wnioski o przyznanie godności Członka Honorowego PTZ: prof. Marianowi Kozłowskiemu i dr. Alfredowi Dankowskiemu;

- przyjęto nowych członków PTZ: w 2011 roku – 25 osób, w 2012 roku – 14 osób, w 2013 roku – 11 osób.

#### **DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA**

##### **Konferencje naukowe**

**W 2011 roku zorganizowano 5 ogólnopolskich konferencji i seminariów naukowych** z udziałem gości zagranicznych, w których uczestniczyło łącznie ponad 640 osób, wygłoszono 40 referatów oraz zaprezentowano 205 komunikatów naukowych:

- 14-15 kwietnia – VII Poznańskie Forum Zootechniczno-Weterynaryjne pt. „Jakość gamet zwierzęcych – ocena, uwarunkowania gatunkowe i środowiskowe oraz implikacje praktyczne”, poświęcone pamięci Profesora Kazimierza Roslanowskiego w 10. rocznicę śmierci, zorganizowane przez Koło PTZ w Poznaniu.

- 23-25 maja 2011 r. – seminarium naukowe pt. „Nowoczesne żywienie podstawą sukcesu w hodowli zwierząt futerkowych” zorganizowane przez Sekcję Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych oraz Zakład Hodowli Zwierząt Futerkowych i Drobniogłowego Inwentarza SGGW. Obrady odbywały się w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym SGGW „Marymont” oraz w „Gazdówce pod Lasem” w Kirach k. Zakopanego.

- 14-16 czerwca 2011 r. – konferencja naukowa nt. „Konie trapeńskie i wielkopolskie w realiach XXI wieku”, zorganizowana przez Koło olsztyńskie PTZ. Konferencja odbyła się w obiektach Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, a część wyjazdu w Stadninie Koni w Trakenach i Ośrodku Jeździeckim w Czerniachowsku (teren Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej) oraz SK Liski i SK Galiny.

- 14-16 września 2011 r. – LXXVI Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego z tematem przewodnim „Znaczenie tradycji w chowie i hodowli zwierząt w dobie globalizacji”. Organizatorem było Koło PTZ w Poznaniu. Sprawozdanie ze Zjazdu zostało zamieszczone w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 12/2011.

- 16 listopada 2011 r. – XV Warszawskie Warsztaty Zootechniczne pt. „Rola zwierząt towarzyszących i dzikich w życiu jednostki i społeczeństwa”, zorganizowane przez Koło warszawskie PTZ. Materiały konferencyjne opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 11/2011.

**W 2012 roku zorganizowano 5 ogólnopolskich konferencji i seminariów naukowych**, w których uczestniczyło łącznie ponad 580 osób, wygłoszono 36 referatów oraz zaprezentowano 241 komunikatów naukowych:

- 19 kwietnia 2012 r. – VIII Poznańskie Forum Zootechniczno-Weterynaryjne nt. „Dobrostan zwierząt – współczesne wyzwania dla hodowców i lekarzy weterynarii”, zorganizowane przez Koło PTZ w Poznaniu.

- 28-29 maja 2012 r. – seminarium naukowe z zakresu hodowli i produkcji zwierząt futerkowych w Krynicy Zdroju nt. „Hodowla fermowa jako forma ochrony zwierząt i środowiska”, zorganizowane przez Sekcję Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych PTZ.

- 26-27 czerwca 2012 r. – konferencja nt. „Rodzime rasy zwierząt jako potencjalne źródło żywności o działaniu prozdrowotnym”, zorganizowana przez lubelskie Koło PTZ przy współpracy Katedry Hodowli i Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła UP w Lublinie.

- 10-12 września 2012 r. – LXXVII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego we Wrocławiu z tematem przewodnim „Zootechnika – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość”. Podczas konferencji obchodzono 90-lecie istnienia PTZ, jak również jubileusz prof. dr. hab. *dr. h.c. multi* Tadeusza Szulca. Obszerne sprawozdanie ze Zjazdu zostało zamieszczone w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 1/2013.

- 14 listopada 2012 r. – XVI Warszawskie Warsztaty Zootechniczne nt. „Społeczności zwierzęce we współczesnym świecie”, zorganizowane przez Koło PTZ w Warszawie. Materiały konferencyjne opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 10-12/2012.

**W roku 2013 odbyły się następujące konferencje i seminaria naukowe:**

- 22-23 kwietnia – VI Poznańskie Forum Zootechniczno-Weterynaryjne nt. „Sztuczne unasiennianie i techniki towarzyszące rozrodowi zwierząt – stan miniony, obecny i perspektywy”, zorganizowane w Będlewie przez Koło PTZ w Poznaniu. Wygłoszono 15 referatów oraz przedstawiono 11 komunikatów naukowych. Uczestniczyło ponad 100 osób, w tym goście z Danii, Niemiec, Holandii i Węgier.

- 27-28 maja – seminarium naukowe nt. „Relacja zwierzęta futerkowe a środowisko”, zorganizowane przez Sekcję Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Zaprezentowano 17 referatów oraz doniesień, w tym wspomnie-

nie o prof. dr. hab. Janusza Maciejowskim, a także najświeższe informacje z domów aukcyjnych. Uczestniczyło ponad 80 osób, w tym goście z Danii i Finlandii.

- 9-11 września – LXXVIII Zjazd Naukowy PTZ w Krakowie z tematem przewodnim „Produkcja zwierzęca w warunkach zrównoważonego rolnictwa”, połączony z Walnym Zebraniem Członków, organizowany przez krakowskie Koło PTZ.

- 20 listopada – XVII Warszawskie Warsztaty Zootechniczne nt. „Od ekologii do nanobiotechnologii – produkcja trzody chlewnej w warunkach zrównoważonego rolnictwa”, organizowane przez Koło PTZ w Warszawie. Materiały konferencyjne opublikowano w „Przeglądzie Hodowlanym” nr 6/2013.

- 21-22 listopada – konferencja naukowa „Jagnię z Lubelszczyzny”, organizowana przez Koło PTZ w Lublinie i Katedrę Hodowli Małych Przeżuwaczy i Doradztwa Rolniczego UP w Lublinie.

### Zebrania referatowo-dyskusyjne

W 2010 roku w 9 Kołach PTZ zorganizowano łącznie 39 zebrań, w których uczestniczyły 1444 osoby, natomiast w roku 2011 – 41 zebrań z 1605 uczestnikami, a w 2012 roku – 42 zebrań z 1766 uczestnikami. Największą aktywność wykazują Koła w Krakowie, Olsztynie, Warszawie i Bydgoszczy. Liczbę zebrań referatowo-dyskusyjnych zorganizowanych w poszczególnych Kołach w kolejnych latach przedstawiono w tabeli 1.

### Konkurs na najlepszą pracę doktorską z zakresu nauk zootechnicznych

W latach 2011-2013 rozstrzygnięto 3 edycje Konkursu (IV, V i VI). Do IV edycji zgłoszono łącznie 10 prac doktorskich wraz z kompletem dokumentów (warunkiem zgłoszenia pracy jest wyciąg z protokołu z jej obrony wraz z dołączoną Uchwałą Rady Wydziału lub Rady Naukowej Instytutu o jej wyróżnieniu, podjętą na wniosek przynajmniej jednego z recenzentów zawarty w recenzji pracy) z 7 ośrodków naukowych: po 2 prace z Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz po jednej pracy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Komisja Konkursowa na posiedzeniu 8 czerwca 2011 roku, po wysłuchaniu opinii przygotowanych przez niezależnych recenzentów i dyskusji, przyznała, zgodnie z regulaminem, po jednej nagrodzie I, II i III stopnia oraz jedno wyróżnienie.

W V edycji Konkursu uczestniczyło 8 prac doktorskich z 4 ośrodków naukowych: Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie (3 prace), Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (3 prace), Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (1 praca) i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (1 praca). Komisja Konkursowa na posiedzeniu 30 maja 2012 roku przyznała po jednej nagrodzie I, II i III stopnia oraz jedno wyróżnienie.

W VI edycji Konkursu (2013 rok) uczestniczyło 6 prac doktorskich z 4 ośrodków naukowych: Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (2 prace), Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy (2 prace) oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (po 1 pracy). Komisja Konkursowa na posiedzeniu 17 lipca 2013 r. przyznała po jednej nagrodzie I, II i III stopnia oraz jedno wyróżnienie.

Komisja Konkursowa oceniając prace uwzględnia: wartość naukową (poznawczą); wartość aplikacyjną, w tym głównie przydatność dla praktyki zootechnicznej; stosowane metody badawcze; dobór piśmiennictwa i formalną poprawność pracy. Nagrody są uroczysto wręczane podczas Zjazdów Naukowych PTZ; autorzy nagrodzonych prac otrzymują dyplomy i nagrody pieniężne, natomiast promotorzy i kierownicy jednostek, w których wykonane były prace – listy gratulacyjne. Konkurs ma na celu podnoszenie poziomu naukowego i wartości użytecznej prac doktorskich i szerokie promowanie ich autorów w środowisku ogólnopolskim. Dostarcza informacji na temat wiodącej problematyki badawczej realizowanej w macierzystych jednostkach autorów i poziomu badań, pozwala także określić inwencję twórczą samodzielnych pracowników nauki jako promotorów. Wyniki Konkursu są szeroko upowszechniane w środowisku naukowym, m.in. publikowane w „Przeglądzie Hodowlanym” oraz na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego.

### Konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

W latach 2011-2013 rozstrzygnięto 3 edycje Konkursu. W roku 2011 w 28. edycji Konkursu oceniano 68 prac magisterskich, przyznano 7 nagród pierwszych, 10 drugich, 11 trzecich i 15 wyróżnień; w roku 2012 (w 29. edycji) oceniono 52 prace, przyznając 8 nagród pierwszych, 11 drugich, 10 trzecich oraz 12 wyróżnień, a w roku 2013 (w edycji 30.) oceniono 54 prace i przyznano 8 nagród pierwszych, 7 drugich, 10 trzecich oraz 11 wyróżnień. Nagrody zostały uroczysto wręczone podczas Zjazdów Naukowych PTZ; autorzy nagrodzonych prac otrzymali dyplomy i nagrody pieniężne, a promotorzy – listy gratulacyjne. Autorom i promotorom wyróżnionych prac dyplomy i listy gratulacyjne są wręczane podczas uroczystych zebrań w poszczególnych Kołach PTZ. Konkurs cieszy się dużą popularnością, systematycznie wzrasta poziom ocenianych prac magisterskich, co powoduje, że wiele z nich uzyskuje nagrody lub wyróżnienia. Trzeba jednak pamiętać, że do konkursu zgłaszane są najlepsze prace magisterskie z poszczególnych uczelni. Konkurs dostarcza informacji na temat problematyki badawczej realizowanej w poszczególnych katedrach, określa poziom badań i inwencję twórczą nauczycieli akademickich. Wyniki Konkursu są szeroko upowszechniane, a laureaci łatwiej znajdują zatrudnienie zgodne ze swoimi zainteresowaniami, wielu z nich kontynuuje karierę naukową. Liczbę prac zgłoszonych i nagrodzonych przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 1

Zebrania referatowo-dyskusyjne zorganizowane przez poszczególne Koła PTZ

Koło PTZ	2010 rok		2011 rok		2012 rok		2013 rok (do 30 czerwca)	
	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników	liczba zebrań	liczba uczestników
Bydgoszcz	4	66	3	63	3	115	3	106
Kraków	10	357	11	321	8	249	6	128
Lublin	4	94	4	270	6	220	1	25
Olsztyn	2	52	2	68	2	70	4	144
Poznań	5	203	6	255	6	302	0	0
Siedlce	5	143	4	150	3	122	2	67
Szczecin	0	0	3	142	5	270	2	52
Warszawa	2	53	4	180	7	333	3	87
Wrocław	7	476	4	156	2	85	2	48
Razem	39	1444	41	1605	42	1766	23	657

### WYDAWNICTWA

#### „Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego”

W 2011 roku wydano cztery numery kwartalnika, każdy w nakładzie 510 egzemplarzy, o łącznej objętości 32,9 arkusza wydawniczego. Łącznie w czterech numerach tomu siódmego zawarto 35 oryginalnych prac naukowych. W ramach tomu ósmego, w 2012 roku wydano cztery numery „Roczników”, każdy w nakładzie 510 egzemplarzy, o łącznej obję-

Tabela 2

Liczba prac zgłoszonych i nagrodzonych w Konkursie na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

Uczelnia	2011 rok		2012 rok		2013 rok	
	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono	wpłynęło	nagrodzono
SGGW w Warszawie	7	4	7	4	8	7
UP w Lublinie	6	4	9	7	5	3
UP w Poznaniu	22	17	20	17	17	12
UP we Wrocławiu	6	4	5	3	1	–
UPH w Siedlcach	5	2	3	3	3	1
UR w Krakowie	9	6	6	5	6	5
UTP w Bydgoszczy	6	2	1	1	1	1
UWM w Olsztynie	4	2	1	1	6	3
ZUT w Szczecinie	3	2	–	–	6	3
Uniw. Rzeszowski	–	–	–	–	1	1
<b>Razem</b>	<b>68</b>	<b>43</b>	<b>52</b>	<b>41</b>	<b>54</b>	<b>36</b>

tości 27,3 arkusza wydawniczego. Łącznie w tomie ósmym zawarto 29 oryginalnych prac naukowych. W pierwszym półroczu 2013 roku (tom dziewiąty) wydano dwa numery kwartalnika, każdy w nakładzie 510 egzemplarzy, o łącznej objętości 13,2 arkusza wydawniczego, w których zawarto 15 oryginalnych prac naukowych. W przygotowaniu jest kolejny numer, który ukaze się w końcu września.

Prace naukowe zamieszczane są w działach: Genetyka i hodowla zwierząt, Systemy i technologie użytkowania zwierząt, Żywnienie zwierząt, Rozród zwierząt, Jakość produktów zwierzęcych, Zachowanie się i dobrostan zwierząt. Należy zaznaczyć, że każda praca naukowa jest recenzowana przez dwóch niezależnych recenzentów. W przypadku uzyskania dwóch pozytywnych recenzji praca jest kwalifikowana do druku dopiero po uzyskaniu pozytywnej opinii Komitetu Redakcyjnego. W sumie około 70% prac jest poprawianych przez autorów, czasem kilkakrotnie, co dotyczy głównie młodych pracowników naukowych; około 30% prac jest odrzucanych.

„Roczniki” wydawane są regularnie, każdy kolejny numer ukazuje się na zakończenie kwartału. Oprócz wersji papierowej, w Internecie dostępna jest bezpłatnie wersja elektroniczna. Począwszy od 2011 roku (numer 1. tom 7.) pod adresem <http://ptz.icm.edu.pl/publikacje.html> można znaleźć pełne teksty publikowanych w „Rocznikach” prac; wcześniej zamieszczane były wyłącznie angielskie streszczenia prac publikowanych w języku polskim i pełne teksty prac publikowanych w języku angielskim. Obecnie przygotowana jest nowa strona internetowa, która będzie bardziej przejrzysta i atrakcyjniejsza graficznie.

### „Przegląd Hodowlany”

W 2011 roku wydano 12 numerów czasopisma, każdy o objętości 7,5 arkusza wydawniczego, w nakładzie miesięcznym od 900 do 1150 egzemplarzy, rozpowszechnianych wyłącznie w prenumeracie. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod koniec 2011 roku wydało decyzję o zaprzestaniu dofinansowywania czasopisma już w roku 2011. Prowadzono więc bardzo intensywne działania polegające na „sprzedaży” stron czasopisma. Numer sierpniowy sprzedano w całości Agencji Nieruchomości Rolnych, a październikowy – Wydziałowi Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Część numeru czerwcowego udostępniono odpłatnie Wydziałowi Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, a wrześniowego – Wydziałowi Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Kontynuowano także współpracę z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”.

W 2012 roku Zarząd Główny PTZ, na posiedzeniu 27 lutego, realizując wnioski Komisji Rewizyjnej dotyczące podjęcia zdecydowanych działań dostosowujących wydatki Towarzystwa do skali dostępnych środków finansowych, podjął decyzję o zmianie częstotliwości wydawania „Przeglądu” – został on dwumiesięcznikiem. W związku z tym numer 1. (styczeniowy) i 2. (lutowy) wydano jako miesięcznik, a następnie cztery numery: 3-4 (marzec-kwiecień), 5-6 (maj-czerwiec), 7-9 (lipiec-wrzesień) i 10-12 (październik-grudzień). Łącznie wydano 6 numerów czasopisma, każdy o objętości 7,5 arkusza wydawniczego, w nakładzie od 800 do 1000 egzemplarzy, rozpowszech-

nianych wyłącznie w prenumeracie. Część numeru 7-9 (lipiec-wrzesień) odpłatnie udostępniono Wydziałowi Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Kontynuowano także współpracę z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Według opublikowanej przez MNiSW w drugiej połowie roku listy czasopism punktowanych, „Przegląd Hodowlany” uzyskał 4 punkty.

Począwszy od 2013 roku dwumiesięcznik „Przegląd Hodowlany” wydawany jest regularnie: nr 1. – w styczniu, 2. – w marcu itd. Łamy numeru 3. (maj-czerwiec) zostały odpłatnie udostępnione Wydziałowi Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W dalszym ciągu trwa współpraca z Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Obecnie wielu autorów zainteresowanych jest publikowaniem swoich prac w „Przeglądzie Hodowlanym”, niestety czas oczekiwania na druk się wydłuża, ze względu na ograniczoną objętość czasopisma.

### WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Towarzystwo jest członkiem Europejskiej Federacji Zootechnicznej (EAAP); składki w imieniu PTZ opłaca Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt. W 2015 roku PTZ będzie organizatorem 66. Zjazdu EAAP. W sierpniu 2013 roku wydano z tej okazji ulotkę informacyjną, która została rozpowszechniona wśród uczestników tegorocznego 64. Zjazdu EAAP w Nantes (Francja).

### FINANSE

Roczne koszty działalności Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego to około 350 tys. zł. Są one pokrywane z dotacji MNiSW, składek członkowskich, organizacji konferencji i sprzedaży wydawnictw (m.in. publikacji tam zamieszczanych).

### PODSUMOWANIE

- Polskie Towarzystwo Zootechniczne jest funkcjonującą, „żywą” organizacją o ponad 90-letniej tradycji, łączącą ludzi nauki i praktyki hodowlanej. Zrzesza ponad 600 osób, z czego 2/3 opłaca regularnie składki członkowskie; przyjmuje corocznie nowych członków.

- Towarzystwo wydaje regularnie dwa czasopisma: „Przegląd Hodowlany” (od 1927 r.) – od 2012 roku jako dwumiesięcznik (4 pkt. w ocenie MNiSW), „Roczniki Naukowe PTZ” (od 2005 r.) – jako kwartalnik (5 pkt. w ocenie MNiSW).

- Towarzystwo posiada płynność finansową. W ostatnim okresie znacznie obniżono koszty działalności, głównie poprzez restrukturyzację zatrudnienia i bardziej racjonalne zagospodarowanie lokalu przy ul. Kaliskiej w Warszawie.

Zygmunt Litwińczuk